

Temaplan for Havhesten 2017-18

Tanker, arbeidsmetoder og pedagogisk profil.

Fra og med dette år vil det meste av barnehagens årsplan være felles for alle på huset. Under årsplaner i felles delen på hjemmesiden vil dere finne mere info. Avdelingenes temaplan vil være forskjellig fra avdeling til avdeling, hvor det felles pedagogiske fundament og satsningsområder vil forefinnes på hjemmesiden.

Felles kommunalt fokus for barnehagene 2015-18 er:

- Arbeidet med forebygging av mobbing.
- Lekens betydning for barns utvikling.
- Realfag-fokus på undring og utforskning.

I tillegg vil den ny reviderte rammeplan for barnehager, som ble effektiv fra 1 august 2017 være et styrende dokument for barnehagen. Se udir.no/rammeplan for ytterligere innsikt.

Reggio Emilia

Reggio Emilia filosofien står for en pedagogisk arbeidsmåte som har sin forankring i en humanistisk livsholdning som bygger på en sterk tro på menneskets muligheter, en dyp respekt for barnet og en overbevisning om at alle barn fødes rike og intelligente, med en sterk iboende trang til å utforske verden.

Reggio Emilia er ikke et fastlagt pedagogisk opplegg som man kan overta, men man kan la seg inspirere av tankene og filosofien, for så å utvikle sin egen pedagogiske plattform.

Denne filosofien formuleres som "å stimulere til kunnskap ved å anspore barna til selv å oppdage mulighetene til forandring". Dette skjer ved at alle sansene, fornuften, fantasien og kreativiteten oppøves ved stadig stimulering.

"Det man hører glemmer man,
det man ser husker man,
det man gjør forstår man"

(Loris Malaguzzi)

Vi ønsker å tilrettelegge for best mulig utvikling ved å la barnet få utforske og tolke omgivelsene rundt seg. Vi voksne må være i en nær dialog og samhandling med barnet. Det er viktig å holde barnets spørsmål, tanker og teorier levende, samtidig som vi studerer måten barnet leter etter svar og skaper mening i verden på.

Dokumentasjon er svært viktig. Spesielt fordi vi voksne, sammen med barna, kan bruke denne dokumentasjonen til å reflektere over oppdagelser, erfaringer, videre læring og løsninger. Dokumentasjoner er også synlige for foreldre slik at de kan følge opp arbeidsprosessene barna gjennomgår.

Tre pedagoger som påvirker barnet:

DE VOKSNE- DE ANDRE BARNA- DET FYSISKE MILJØ

Reggio Emilia tankene er et arbeidsredskap på Havhesten og vi setter filosofien ut i livet gjennom:

- Fokus på demokrati og delaktighet
- Vi ønsker og prøver at ta utgangspunkt i barnas ressurser og kompetanse og bygger videre på de
- Vi arbeider ut fra barnas funderinger og søken etter stadig ny kunnskap
- Vi tenker tverrfaglig i arbeidet vårt
- Vi er opptatt av de estetiske fagene og betydningen de har for barnas utvikling av kreativitet, dannelse og selvverd
- Vi har et gjennomtenkt leke- og opplevelse miljø som stimulerer sansene
- Barna har stor medvirkning i sin hverdag
- Dokumentasjon av barnas prosesser og opplevelser
- Refleksjon sammen med barna, foreldre og de andre i personalet
- Prosessuelt fokus
- Prosjektarbeid

EVENTYR

Vi ønsker å ta utgangspunkt i eventyrets magiske verden og herigjennom implementere rammeplanens 7 fagområder og de kommunale satsningsområder.

Vi vil legge til rette for tema med et tverrfaglig perspektiv og integrere barnas medbestemmelse og initiativ. Anne har en del oppgaver fra skolen sin, innen språk og kreativitet og dette eventyrtema støtter godt opp omkring disse.

En tilnærming vil være gjennom:

- Kulturhistorie, tradisjon og fortelling
- Utforskning, undring og eksperimentering
- Drama, sangleker, yoga, musikk
- Natur, museer og turer
- Sosial kompetanse, følelser og mestring
- Fantasi og magi
- Gjøgleri, mytologi og sanseinntrykk
- Lek og språk

Vi ønsker et tema hvor barnas innspill kan fører oss i forskjellige retninger. Vi vet av erfaring at eventyr er et altomspennende tema som både fenger og inspirerer barn.

I tillegg til hovedtema vil vi alltid implementere årstidenes skifte, lekens mangfoldighet, språkstimulering og arbeide med det sosiale samspill.

Under følger en oversikt over hvordan vi jobber med de tilbakevendende temaer.

ÅRSTIDENE

Vi ønsker å gi barna en forståelse av skiftet i naturen og gode natur opplevelser.

Det ønsker vi å få til ved å :

- Vi vil synliggjøre de forskjellige årstiders særhet.
- Vi vil snakke om været i samling, observere temperaturskift.

- Vi vil synge og lære sanger om naturen og årstidene
- Gi barna mestringsopplevelser i møtet med naturen
- Bruke musikk
- Gjennom sansemessige erfaringer, kjenne, lukte, lytte!
- Bruke formingsaktiviteter til å få frem spennende uttrykk og styrke kreativiteten. Hente inn materiale fra naturens skattkammer. Synliggjøre årstiden på avdelingen.
- Ha gode opplevelse sammen på lekeplassen og på ture
- Motoriske utfoldelser i naturen.
- Fuglemat på vinteren og dyr ellers i naturen
- Jobbe med de fire elementer ild, luft, vann og jord.
- Kreative uttrykk
- Lage mat ute og lære litt om påkledning, merke sesongskift på egen kropp
- Miljøvern/bevissthet omkring gjenbruk/bæredyktighet.
- Oppfordre til erfaringer, opplevelser, spørsmål, utforsking, satsing, undring og mestring i tett samarbeid med aktive voksne.

Barn har en naturlig interesse i verden rundt dem. I naturen får de erfaring med tre, stein, vann, sand, leire og andre naturlige materialer. Barn tester, får erfaringer, opplever, utforsker, prøver noe nytt, satser, undersøker, ser, finner ut og mestrer. Vi vil til rette for dette gjennom et stadig fokus på voksenrollens viktighet i «speile, utfordre, støtte prosessen».

Barns lek i naturen danner et godt grunnlag for den senere utviklingen av matematiske kunnskaper.

Kunnskap om tyngdekraften, geometriske figurer, følelse av tid, kunnskap om ulike materialer, tall, vekt, orden og systemer lært gjennom erfaring og testing. Natur opplevelser er også en perfekt arena for kjennskap til ulike planter, insekter og andre dyr og realfag.

REALFAG- undring, utforskning og eksperimentering

Matematikk og naturfag

Selv om dette ikke er et nytt tema i barnehagen har Bærum kommunes fokus på dette område, foran ledet at vi har nedsatt en prosjektgruppe med formål å koordinere og styrke arbeidet med dette område felles på huset. Det er

representanter fra alle avdelinger med i gruppen.

Vi ønsker å støtte barns undring og utforskning og legge til rette for at Havhesten skal være et sted med grobunn for eksperimentering og mange spørsmål. Vi vil støtte opp om barns nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaget dekker også kunnskap om før matematiske begreper og naturfag og med utgangspunkt i det vil legge til rette for gode opplevelser med tall, former, mengder, størrelser, ulikheter, vekt, sanser, mm.

På Havhesten vil vi legge til rette for arbeidet med realfag gjennom:

- Fokus på før matematiske begreper i hverdagen og på tur
- God benevning
- Gode voksenmodeller som undre seg med barna
- Legge til rette for spørsmål, utforskning og eksperimentering
- Bruke sang, lek, spill, rim og remser og eventyr
- Hverdagsituasjoner for å synliggjøre begreper
- Formingsaktiviteter
- Bruk av naturen

ARBEID MED SOSIAL KOMPETANSE FOR Å FOREBYGGE MOBBING OG STYRKE BARNAS SAMSPILLSKOMPETANSE.

Sosiale kompetanser utvikles gjennom fellesskaper og relasjoner- i med og motspill med andre, gjennom de opplevelser og utfordringer vi sammen møter og skaper.

Vi vil jobbe med styrkning av sosial kompetanse og samspill: i samling, ved konfliktløsning, lek og i alle daglige situasjoner.

Barn på havhesten skal oppleve å ha en god venn eller flere og selv være en god venn. De skal erfare å ha og få lekekamerater og selv være en attraktiv lekepartner med god kunnskap om hvordan man får og opprettholder vennskap.

Vi ønsker å være oppmerksomme, tilstedeværende og holdnings beviste voksne i arbeidet vårt. For å sikre en stadig utvikling må det foregå en stadig evaluering av praksis og en stadig refleksjon over erfaringene barna får. Dette

gjør vi kontinuerlig og ukentlig på våre avd.møter.

Vi ønsker at barna skal kunne ta og opprettholde positiv kontakt med andre.

- Utvikle positiv holdning til egen læring
- Kunne ta en rolle og se en sak fra flere synsvinkler
- Kunne samarbeide med andre, ta hensyn til og vise omsorg for andre.
- Utvikle et godt muntlig språk
- Kunne kommunisere effektivt på ulike plan.
- Utvikle et godt selvbilde så det kjenner sine egne grenser og kan vise respekt for andres.

-Vi vil etterstrebe et godt samspill i et miljø kjennetegnet av fellesskap, nærhet, innlevelse, anerkjennelse og respekt for enkeltbarnet i tråd med vår målsetting og barnesyn.

Vi vil sette fokus på følelser, prate om hva følelser er, hvilke vi har og hva som skal til for å bringe dem frem.

Synliggjøre forskjellige ansiktsuttrykk og gi barna et begynnende emosjonelt språk.

- Hjelpe og oppfordre barna til å finne løsninger selv.
- Bruke rollespill for å eksemplifisere hendelser.
- Vi vil ha en avdeling hvor vi fokuserer på det positive, på muligheter og hvor vi har det gøy og tenker på hverandres beste og synliggjør det.
- Sosialt kompetente barn har lettere for å få venner, har et bedre utgangspunkt for å håndtere mobbeadferd og fungerer bedre individuelt og i gruppe.

Blir man som barn møtt positivt er det med til å danne barnets indre forestilling om hvem man er. Omvendt hvis man ofte møttes negativt, så bidrar denne følelsen til ens forestilling om hvem man er som person. At møte barn for det de er, ikke det de gjør.

Vi skal hjelpe barn i prosessen med å forstå seg selv innefra og andre utenifra.

På Havhesten vil vi legge til rette for arbeidet med sosial kompetanse:

- Arbeide med respekt, likeverd og vennskap
- Ord til handling
- Øve på og gi barn gode konfliktløsnings strategier
- Inklusjon

- Arbeide med trygghet, tillit og ansvar
- Inn toning mot barnas alder og forutsetninger
- Bruke alle daglige situasjoner for å fremme sosial kompetanse
- Drama
- Empati
- Arbeide med positive sosiale relasjoner, regulering av følelser, tolke andres signaler
- Vennskap

Fokus på psykisk helse gjennom å arbeide fokusert med følelser og uttrykk.

Barnehagen har en egen gruppe som skal styrke det forebyggende arbeidet.

LEKENS BETYDNING FOR BARNES UTVIKLING

Barns lek er fundamental for en sund personlighetsutvikling. Når barn leker, finner de ut av noe om hvem de er.

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen. Lek er glede, begeistring og fantasi. Lek er å bestemme selv, lek er å være tilstede, lek gjør sosial og skaper relasjoner. Lek utvikler kreativitet, språk og organiseringsevne. Lek utvikler forståelse for andre og seg selv og den utvikler samarbeidsevne.

I leken oppøver barnet ferdigheter, bl.a. ferdigheter til at inngå i sosiale relasjoner. Gjennom leken trenes og utvikles tenkning, hukommelse, evnen til at forstå sammenhenger, til at lære at adskille virkelighet og fantasi.

I leken bearbeides opplevelser fra virkelighetens verden og ferdigheter erverves motorisk, språklig og intellektuelt.

Alle de 7 fagområder er representert når barn leker.

Barnet lærer seg selv å kjenne og ta hensyn til andre i lek. Leken stimulerer til estetiske uttrykk, avspeiler etiske opplevelse og stimulerer læring og utvikling. Den foregår oftest i samspill med andre og utvikler barnets identitet og selvfølelse.

Vi voksne må verdsette leken, kunne sette oss inn i den og vise positive holdninger og anerkjennelse i forhold til den .Vi må være lydhøre, engasjerte og ha følelsesmessig kompetanse, ikke kontrollere og bestemme. Vi må tørre og legge læringsfokuset litt vekk og se leken for det den er og det gjør.

De voksne må også kunne hjelpe til med at få leken i gang og gå inn i leken som deltager og inspirator. Vi må gi utviklende innspill til leken.

Av og til må vi bryte inn/delta i leken for at veilede og hjelpe.

Vi jobber kontinuerlig med å styrke og utvikle voksenrollen i alt samvær med barna.

De voksne må være tilstedeværende og kjenne til metoder for å styrke og utvikle leken.

Det må være et inspirerende miljø og lekende kunnskapsrike mennesker i det.

På Havhesten vil vi legge til rette for den gode leken ved at sørge for:

- Godt lekemiljø med variert inspirasjon
- Mye tid til selvbestemt lek
- Støttende, tilstedeværende voksne med gode kunnskaper om lek og relasjon
- Styrke og følge opp barnas initiativ
- Lekegrupper
- Prioritering av lek og utvikling av lekekompetanse
- Godt psykososialt miljø
- Anerkjennelse

Barns medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon og i lov om barnehager §3. Medvirkning rommer mere enn medbestemmelse. Alle barn har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor og at de har innvirkning og innflytelse på fellesskapet. De skal ha ytringsfrihet og samtlige uttrykk skal bekreftes og tas på alvor. De voksne skal motivere til medvirkning i det daglige livet i barnehagen.

HUSK! I leken kan alle fly!

SPRÅKUTVIKLING OG SPRÅKSTIMULERING

Språk jobber vi kontinuerlig med gjennom hele året, hvert år.

Vi vil jobbe for at alle skal mestre språket så de kan uttrykke seg allsidig når de forlater barnehagen. EVENTYR er et allsidig utgangspunkt for å arbeide med språk i alle former og ved utstrakt bruk av konkrete og visuelle hjelpemidler vil vi sikre en bred forståelse på tvers av alder.

På Havhesten ønsker vi å legge til rette for dette gjennom:

- BEVISTE VOKSNE i hverdagssamtaler.
- Høytlesning hver dag
- Språkstimulering gjennom daglige, naturlige aktiviteter.
- En til en samtaler og felles fokus.
- Stifte bekjentskap med forskjellige former for uttrykk.
- Være gode språkmodeller for barnegruppen.
- La barna møte forskjellige symboler og respondere på deres initiativ når det gjelder interessen for tall, mengder og bokstaver.
- Skriftlige, muntlige og musiske overføringer i et kulturelt perspektiv.
- Ha gode bøker med spennende bilder på avdelingen
- Dokumentere praksis.
- Skape et godt miljø for samtale gjennom å ha god tid, lytte og plass.
- Vi vil bruke fortelling i forkant, gjenkalling etter endt praksis.
- Barna skal gradvis få mot og selvtillit til å stå frem i en gruppe.
- Lære sangleker, nye og gamle. Synge, lære rim og regler.
- Bruke språkstimulerende materiell.
- Finne nye spennende forfattere som kan gi nytt liv til barnekulturen
- Eventyr, rim eller remser vi fordyper oss i og forteller ved hjelp av drama, teater, forming og bøker. Alle eventyr vil stå i forhold til alder. Fortelling er en naturlig del av språkarbeidet på avdelingen.
- Språkgruppe
- Drama, dukketeater, rim, remser, musikk, sangleker